

Ljiljana Subotić

MILUTIN RANKOVIĆ, *Sveto drvo kolubarsko*, skulpture

Galerija SKC Novi Beograd, mart – april 2006.

I za Milutina Rankovića je preko stotinu grupnih i oko dvadeset samostalnih izložbi kod nas i u inostranstvu. Njegovi radovi se nalaze u muzejima, galerijama i privatnim kolekcijama od Pariza, Beča, Ciriha, Soluna, Moskve, Novog Zelanda do Hilandara.

Milutin Ranković radi i u kamenu ali je njegov omiljeni materijal drvo. Ono što me je fasciniralo kod njega kada sam ga upoznala to je način rada. Milutinova prva faza u nastanku dela, je traganje. On traga za drvetom koje je Kolubara nanela ili izbacila na svoje obale, za drvetom koje je godinama bilo upleteno u vodenom nanosu ili između vodeničkih točkova ili zastruga, a ne libi se da mu kao materijal posluže stari i odbačeni železnički pragovi.

Svakom tom komadu prilazi sa strahopoštovanjem i na njemu interveniše samo toliko koliko uoči njegovu tematsku likovnost i samosvojni karakter. I kada na kraju vidite taj lik koji je nastao pomoću njegovog dleta imate utisak da mu je samo pomogao da se iznedri iz svoje ljuštore koja ga je sputavala. Iz tog osećaja

poštovanja najčešće nastaju likovi duhovne tematike što mu je i donelo priznanje sveštenog ikonopisca–drvorezbara. U Milutinu je vera našla onog čitača koji ume svojim plemenitim duhom, umom i srcem da pročita ono što je zemlja u sebi vekovima ispisivala. Za njega se može reći da njegova umetnost nije u zanatu nego u shvatanju. Upravo zbog takvog njegovog odnosa prema drvetu, izložbu sam nazvala "Sveto drvo kolubarsko".

On prati formu, ne izbegava čvorove, neravnine i rupe, prilagođava ih ideji i kao da mu drvo sugeriše u koje suptilne efekte može da se upusti. I onda kada se učini da mu je oblik nametnuo temu i tako suzio mogućnost delovanja, on daje najviše od sebe u slobodi i kreativnosti.

Poznato je da umetnikov stav prema prirodi igra jednu od glavnih uloga za nastanak njegovih dela. Od tog stava zavisi da li će njegovo delo biti komentar ili podražavanje prirode. Milutin je i jedno i drugo sjajno spojio s tim što je uspostavio podražavanje prirode materijala. Kod njega nema dileme, materijalu pristupa sigurno, jedina je dilema da li drvo materijalizuje njegove likove ili likovi materijalizuju drvo. Ne insistira mnogo na detaljima te simboličkom stilizacijom vrlo lako uspostavlja komunikaciju sa posmatračem. Uz mnoštvo produhovljenih likova ispod njegovih ruku izranjaju i likovi blago stilizovani opisujući nacionalne karakteristike ili im dajući jednu finu duhovitu primesu.